

rettere, om den ærede Rigsdagsmand havde holdt disse sine Ytringer tilbage. Han paastod, at Præsterne skulde benytte Leiligheden paa Prædikestolen til at drive Politik, men jeg vil spørge den ærede Rigsdagsmand, hvad Bevis har han derfor? Er det tilladeligt at komme med saadanne Ytringer om Præsterne? (S. A. Hansen: Ja!) Jeg tror, at den ærede Rigsdagsmand skal have meget ondt ved at forsvare dette; det er af den Slags Ytringer, som jeg i og for sig tror ere meget urigtige, og jeg skal tilføje, at der ikke i det, der her foreligger, er det Mindste, som kan give Anledning til saadanne Ytringer; det er noget ganske Andet, hvorom der her har været Tale. Den ærede Rigsdagsmand knyttede dertil en Bemærkning om Sernbaneembedsmænd; men det forekommer mig at være en ubevist, en ubevistlig, og, som jeg mener, heller ikke ganske tilbørlig Ytring at sige, at der ikke var Noget i Veien for, at de Sernbanebetjente kunde faae Lov til at reise, som vare af samme Mening som Regjeringen, men at man derimod lagde Hindringer i Veien for dem, der ikke delte denne Mening. Har den ærede Rigsdagsmand noget Bevis derfor? (S. A. Hansen: Ja!) Nei, der er slet intet Bevis derfor, og den ærede Rigsdagsmand bør da ikke komme med en saadan Ytring. Min Kollega, Undervisningsministeren, har udtrykkelig erklæret, at der var en ganske almindelig Regel i saa Henseende, og der behøves heller ikke nogen stor Velvillie for at forstaa, at det er ganske rigtigt, at man nøie holder paa, at de Embedsmænd, der ere ansatte ved Sernbaner, ikke ere paa Rejser og Toure ved Leiligheder, hvor deres Fraværelse i høj Grad kunde føles, især da Følgerne deraf vilde kunne komme til at fremtræde paa en mere følelig Maade end for andre Embedsmænds Vedkommende. Det er dette Hensyn, der har været det ledende, og den ærede Rigsdagsmand er derfor aldeles uberettiget til at lægge noget Andet ind deri. Naar der er Spørgsmaal om Disciplin hos Embedsmændene og om Forholdet i saa Henseende, tror jeg ganske sikkert, at der maa være en betydelig Forskjel mellem Forholdet nu og Forholdet i tidligere Tid. Det er ganske vist, som en æret Rigsdagsmand før bemærkede, at det vilde være underligt, om man med Hensyn til de Embedsmænd, der ere Gjenstand for Forespørgselen, nemlig Skolelærerne, nu vilde gjøre de Fordringer gjældende, som findes i Reglementet og Instruksen for Skolelærerne. Men er der noget Menneske, som falder derpaa? Tror den ærede Rigsdagsmand, som nævnte dette, ikke, at de Mænd, der i 1814 stode i Spidsen for Styrelsen, naar man for dem kunde have fremstillet den Samling af Skolelærere, der her nærmest har været tænkt paa, nemlig de forskellige Skolelærere, der have taget Del i Politisk, og naar man kunde have fremstillet deres Virksomhed for dem, vilde være faldet om af Forfærdelse ved at se, at Skolelærere, der skulde have de

krave, vare optraadte saaledes som slet er? Hvem vil falde paa at mene Andet end, at Forholdene ogsaa i denne Henseende ere forandrede overordentlig meget, og at man derfor maa gaa frem med al Hensyntagen og Liberalitet i saa Henseende? Hvad der gjælder Skolelærere, gjælder ogsaa andre Embedsmænd. Den ærede Rigsdagsmand for Weile Amts 2den Valgkreds (Berg), der udtalte sig i en Form, som nylig er bleven er bleven tilstrækkelig imødegaaet, og med Hensyn til hvilken jeg ikke vil benytte det samme Navn, der blev nævnt, kjøndt det vistnok passer, fremsatte tillige en lille Bemærkning om, at man under den nuværende Styrelse ikke vilde lade nogen som helst Leilighed ubenyttet til at komme Skolelærerne tillivs. Hvad skulde der ligge deri? Det forekommer mig, at det ikke vilde være besynderlig, om man vilde sige, at deri ligger, at Regjeringen vil passe paa at komme sine politiske Modstandere tillivs. Hvis det er Noget, han mener, at en Regjering skal gjøre, hvis han maasse har den Mening, at det er en Bei, som Regjeringen bør følge, ligger deri ikke Noget, hvorover man kan beklage sig; men dersom han mener, at det er et forkasteligt Princip, har han ikke Ret til at bruge en saadan Ytring overfor det nuværende Ministerium, saa meget mindre som man med fuld Føie tør paastaa, at det nuværende Ministerium og ethvert Ministerium, hvori jeg har havt Sæde, med Hensyn til en human Opdræden og liberale Hensyn overfor de forandrede Forhold har vist sig fuldt saa stærkt og fast i sin Overbevisning, som der nogeninde kan forlanges.

S. A. Hansen: Den ærede Minister indrømmede selv ganske nylig, at Forespørgselen gjaldt Skolelæreres politiske Virksomhed, og da Grundloven tillader at fortsætte en Forespørgsel, har jeg bragt denne Forespørgsel videre og spurgt om andre Embedsmænds politiske Virksomhed. Dette tror jeg ligefrem er Noget, der ikke ligger udenfor Sagen. Den ærede Kultusminister har ganske Ret i, at man ikke kan holde sig til Anordningen af 1814, naar man vil tale om Skolelærernes Virksomhed nu; men da han første Gang havde Ordet, mindede han dog om, at Anordningen af 1814 paalægger Skolelærerne et stille, beskedent Liv lige overfor Forældre og Børn og navnlig lige overfor Forsatte. Han fandt dog Anledning til at minde derom, kjøndt han erkjender, at det ikke kan gjenneføres nu. Det, jeg har anført om Fakta, kan jeg skaffe Bevisligheder for, om den ærede Minister end nok saa mange Gange siger, at det ikke kan være bevisligt.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Jeg tillader mig at tro, at der aldeles ikke blev anført Fakta fra den ærede Rigsdagsmands Side. Ja, dersom den ærede Rigsdagsmand mener, det skal anses som et Faktum, at han siger, det er hans Mening, indrømmer